

Els lectors artístics

Els lectors artístics serien per Andrés Newman, que ha escrit un brillant, fi i suggerent assaig confegit d'aforismes intitulat *El equilibrista* (Ediciones El Acantilado, 2005) –perfectament recomanable–, aquells que recorren les pàgines amb els sentits afuats, la intuïció esmolada, la memòria expectant. Els defineix com a lectors creadors perquè, en ells, la literatura és preguntar-se per la seua identitat i advertir el seu creixement.

La primera part no deixa de ser evident: els sentits, la intuïció, la memòria i l'atenció expectant sempre han format part dels bons lectors. Potser els sentits, no tant, però la resta, sí. Sobretot la memòria –sense la qual ni experiència ni literatura serien possibles.

La segona part –aquesta d'advertir el creixement de la identitat (una frase brillant, però frase lluminosa al capdavant) ja comporta una altra mena d'operació intel·lectual: l'observació de si mateix en relació amb la literatura. Sentir-se i comparar-se en

altres experiències de lectura semblant. O del tot distintes.

Observar-se, mirar-se és una activitat necessària que se situa en un pla diferent. Distant tant de les respostes adolescents –càndides, en diu Newman– com de les respostes dels lectors culturals –els que només cerquen informació, estar al dia, amuntegar dades i referències històriques.

Els lectors artístics, doncs, seguint aquest paper d'Andrés Newman, serien aquells que poden copsar subtileses verbals, certs matisos psicològics, algunes idees suggestives o detalls delicats amb els quals, normalment, el lector empatitzarà (quin verb més forçat!) tot depenent de la intensitat de la mirada. La cosa té gràcia! Aquest lector, sobretot, cercarà detalls i matisos i, per tant, afinarà a la menuda. Esbrinant.

Comparant-ho amb el sentit primari dels que cerquen divertir-se o dels que creuen que llegir és només espremer informació útil per a les pròpies ne-

Andreu Loncà

Andreu Loncà

cessitats vitals, les idees de Newman apunten cap a un lector madur, format, capaç –escriu amb eficàcia– de degustar joiosament, entre línies, el treball artesanal que l'autor ha emprès amb les seues emocions. I aquí és on l'autor ja ha encertat una diana: un escriptor treballa amb les seues emocions i les expressa en la forma literària –que és el gran niu verbal que ho permet. El lector artístic és capaç de sintonitzar amb aquestes modulacions emotives i, llavors, en cert sentit, es pot suscitar una certa completesa. Aquests lectors poden completar els llibres, els salven. No deixa de ser molt subtil en una època en què llegir sembla una tecnologia i un codi obsolets!

"Els lectors artístics serien aquells que poden copsar subtileses verbals"